

Tiende Møde.

Fredagen den 26de Oktober Kl. 1 1/2.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Siden forrige Møde er paa de Herrer's Pladser blevet omdelt „Forslag til Lov angaaende Stempelafgiften af de af Kolbing og Odense Kommuner samt af Randers Amtsraad for Laan til Belpb henholdsvis paa 300,000 Kr. 2,000,000 Kr. og 500,000 Kr. udstedte Obligationer,“ saaledes som Forslaget er vedtaget af dette Thing ved anden Behandling, og Betænkning over Forslag til Lov om en Afgivelse fra de i Lov om Harens Ordning af 6te Juli 1867 indeholdte Bestemmelser om Tilgangen af Sekondlieutenanter.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fremfættelse ved Indenrigsministeren af: a. Forslag til Lov, hvorved Indfødsret meddeles forskellige Udlændinge. b. Forslag til Lov om forskellige Jernbaneanlæg i Fyen og Sylland.

Indenrigsministeren (Steel): Det første Lovforslag, jeg har den Ære at fremsætte for det ærede Thing, er det aarlig tilbagevendende Lovforslag om Meddelelse af Indfødsret til forskellige Personer. Dette Forslag omfatter 53 Personer, hvoraf dog den ene, nemlig Nr. 53, ved Loven af 30te Januar 1875 havde faaet medbødt Indfødsret under de sædvanlige Betingelser, men han havde ikke opfyldt den Betingelse inden et Aar fra Lovens Ikrafttræden at fremskaffe Bevis for, at han var løst fra sit tidligere undersaatlige Forhold; dette skete først i Efteraaret 1876. Da man imidlertid ikke har skjønet, at det var paa Grund af ham tilregnelige Omstændigheder, at denne Forhaling havde fundet Sted, og han siden paany har indgivet Begjæring om at faae Indfødsret, er han medoptagen her i dette Lovforslag. De Personer, Lovforslaget omhandler, opfyldte efter Ministeriets Opfattelse alle de Betingelser, man sædvanlig pleier at stille til Udlændinge, for at de kunne opnaa dansk Indfødsret.

Det næste Lovforslag, jeg har den Ære at fremsætte, angaar forskellige Jernbaneanlæg i Fyen og Sylland. I forrige Rigsdagssamling forelagde jeg for det andet Thing et Lovforslag af et noget lignende Indhold. Dette blev imidlertid ikke ført til noget Resultat, idet Forslaget, efter at der var medfat et Udvalg, og der var

ført en temmelig vidtløftig Diskussion ved Sagens anden Behandling, blev standset og henvisst til ny Behandling og Prøvelse i Udvalget. Man udtalte sig under disse Forhandlinger fra alle Sider med Interesse for Fremme af Jernbanebygninger, men jeg tilstaar, at det Indtryk, jeg fik af Forhandlingen i sin Helhed, dog var det, at man ikke for Liden agtede at skride videre frem. Det er derfor ikke med noget stort Haab om at bringe dette Lovforslag til et virkeligt Resultat, at jeg forelægger det; men da dog det store Flertal af det andet Thing er blevet enigt om forskellige Punkter, og da Regjeringen har bragt i Forslag et nyt System for Jernbanebygningen, idet man har troet det rigtigt at fravige det ved Loven af 23de Mai 1873 etablerede System, det nemlig, at det var de Private, der byggede, med Tilskud fra Statens Side, og vende tilbage til Bygningen af Baner ved Statens Foranstaltning og med Tilskud fra de forskellige interesserede Egne, har jeg ønsket at forelægge Sagen for dette Thing, for at overgive den til dette Things Prøvelse og høre dette Things Mening om, hvad der saaledes er bragt i Forslag. Dertil kommer, at der ikke er Udfigt til, at vi i en nærmere Fremtid ville komme til at se nye Jernbaner anlagte, dersom det ikke sker ad denne Vej, idet de Private selvfølgelig, naar der er Udfigt til, at Staten vil tage Sagen i sin Haand, ville holde sig tilbage, og hertil bidrager vel ogsaa de for Liden mindre heldige Konjunkturer for private Foretagender. Naar man tænker paa i det Hele taget at ville se Forslag til Jernbanebygninger gennemførte, er der al Grund for Regjeringen til ikke fra sin Side at lade det mangle paa Interesse for Sagen ved at lade den ligge i Hvile. Desforuden taler ogsaa for den fortsatte Jernbanebygning for Liden den Omstændighed, at Finanternes Tilstand er en saadan, at der i saa Henseende ikke er Noget til Hinder for at foretage saadanne Foranstaltninger, og at der ganske vist ogsaa vil være Overslødighed af god Arbeidskraft, ligesom der ogsaa vil være Trang til lønnende Arbeide for Arbejderbefolkningen. Dertil kommer endnu en Omstændighed, og det er den, at Konjunkturerne for Liden ere gunstige, idet Priserne paa Materialier ere meget lavere, end de have været i tidligere Lider, og det endog i den Grad, at Forholdet imellem Priserne f. Ex. paa Jernbaneskinner, som spille en saa stor Rolle iblandt Materialierne, nu er som 5 imod tidligere til 8 eller 9. Det er af disse Grunde i Forbindelse, som sagt, med det almindelige Ønske om at se denne Sag forhandlet i dette Thing, at jeg har fundet mig foranlediget til at fremsætte dette Forslag, idet det ogsaa er min Overbevisning, at, dersom det maatte lykkes at tildeiebringe en Overenskomst i det Hele paa de væsentligste Punkter mellem dette ærede Thing og Regjeringen, saa vilde man ialtsald ved den senere Fremfættelse af Lovforslag